

Õiguskantsler

Teie 04.10.2022 nr

Meie 21.10.2022 nr 7-5/221507/2205496

Koolikohustuse täitmine

Lugupeetud avaldaja

Selgitasite oma kirjas, et Teie tütar õpib Ukrainas asuvas koolis interneti teel. Seetõttu soovite, et Teie tütar oleks vabastatud kohustusest käia Eestis koolis.

Mõistan Teie olukorda, kuid Eesti seaduste kohaselt tuleb koolikohustuslikul lapsel, kes elab Eestis, käia Eestis asuvas koolis. See kehtib ka Ukrainast sõja tõttu Eestisse elama asunud laste kohta (vt [välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse](#) § 10² ja § 75 lg 6²).

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 37 lõike 1 järgi on õppimine kooliealistele lastele seadusega määratud ulatuses kohustuslik ning sama paragrahvi lõike 4 järgi on hariduse andmine riigi järelevalve all. See tähendab, et Eestis elavatel lastel tuleb koolis käia ja õppida nii, nagu on sätestatud [põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses](#).

Riik peab hoolitsema, et kõik Eestis elavad koolikohustuslikud lapsed saaksid käia koolis ning omandada sellise kvaliteedi ja sisuga hariduse, mis on kooskõlas Eesti põhiseaduse ja seadustega. Eesti ühiskonna jaoks on oluline seegi, et iga Eestis elav inimene õpiks eesti keelt kui ühiskonna toimimise keelt. Eesti keele oskus tagab ka võimaluse minna ühelt haridustasemelt teisele.

Nõue, et riik peab hariduse üle valvama ja tagama nii hariduse kättesaadavuse kui ka kvaliteedi, on sätestatud ka rahvusvahelistes lepingutes, mille täitmine on Eestile kohustuslik.

Talvel, kui Venemaa tungis uuesti Ukrainasse ja algatas agressioonisõja, valitses suur selgusetus: millal sõda lõpeb ja millal saavad inimesed koju tagasi pöörduda? Lapsed jõudsid Eestisse õppeaasta keskel või hiljem, mistõttu oli mõistlik arvestada, et nad on Eestis lühiajaliselt, ning võimaldada neil lõpetada õppeaasta oma kodukoolis kaugõppe (distsantsõppe) vormis.

Selle õppeaasta alguseks oli olukord mõnevõrra teistsugune (sõda pole lõppenud ega ole näha, et see peatselt lõppeks, talvel Eestisse saabunud inimesed on oma elu siin juba rohkem sisse seadnud jne). Seega tuleb ka Eestisse elama tulnud Ukraina lastel asuda koolikohustust täitma Eestis asuvas koolis Eesti seadustega sätestatud korras.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Mõistetavalt ei pea Eestis kooli minema iga laps, kes on siia tulnud lühiajaliselt ning kelle pere ei soovi siin elama asuda: näiteks on tulnud sugulast külastama ning perel on kavas lähiajal minna mõnda teise riiki või tagasi koju. Kui aga sellist olukorda pole ja laps elab Eestis (olgugi et niipea, kui võimalik, loodetakse minna tagasi koju või soovitakse kolida mõnda teise riiki), on lapsel vaja täita koolikohustust Eestis asuvas koolis.

Loodan, et selgitusest on Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise